

2. Сирова Г. О. Роль наночастинок у косметології. Проблеми та перспективи / Г. О. Сирова, В. О. Макаров, О. С. Каліненко // Хімія, біо- і нанотехнології, екологія і економіка в пищевій і косметическій промисленности: Сб. матер. IV Міжнародної науково-практическій конференції (г. Харків, 17-18 жовтня 2017 г.) – Х. : НТУ «ХПІ», 2017. – С. 120-122.

3. Фуллерени в косметикі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cosmetic.ua/fullereny_v_kosmetike.

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СТВОРЕННЯ НОВИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

¹Слободянюк М.М., Самборський О.С., Байгуш Ю.В.

*¹ Кафедра фармацевтичного маркетингу та менеджменту
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
Кафедра організації та економіки фармації й технології ліків
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»,
Україна*

veritas_kh@ukr.net

Створення та виробництво власної конкурентоздатної нової продукції являється стратегічною задачею розвитку країни. Виведення на ринок ефективних та якісних лікарських засобів (ЛЗ) нових поколінь є не лише рішенням проблеми імпортозаміщення, а виступає також як одна із гарантій безпеки держави. За останні десятиліття, завдяки впровадженню ЛЗ новітніх поколінь та підвищенню їх доступності, значно збільшилась тривалість та якість життя людини. Разом з тим пошук, розробка та впровадження у медичну практику більш якісних та безпечних ЛЗ потребує великих коштів (від десятків млн. до кількох млрд. дол. США) та часу (від 3 до 12-15 років). Тому поєднання потреб

і мотивацій хворих, держави, виробників ліків та інвесторів являється дуже важливою проблемою сьогодення. Управління інвестиціями, контроль за витратами з метою задоволення потреб хворих та держави у ліках з більш низькою вартістю та захист інвестицій від ризиків щодо гарантій повернення грошових вкладень й отримання інвесторами підприємницького доходу потребує більш детального сучасного дослідження та розробки рекомендацій.

Встановлено, що на своєчасне і повне повернення грошових коштів, вкладених у розробку ЛЗ, впливає цілий ряд факторів, серед яких особливе місце займають обсяги продаж, рентабельність продукції та рівень цін на товар. Відомо, що обсяг продаж нового ЛЗ залежить від готовності цільових аудиторій ринку ліків (лікарі, провізори та споживачі) призначати, застосовувати та споживати такий ЛЗ. Останні роки світові інноваційні фармацевтичні фірми спроміглися довести продажі першого року освоєння до сотень млн. або навіть млрд. дол. США.

Нами проведено дослідження щодо результативності та економічної ефективності розробок нових ЛЗ в Україні в період активної реалізації державної програми імпортозаміщення на прикладі таблеток диклофенаку, дротаверину, амлодипіну, римантадину, симвастатину та триметазидину. Матеріалами досліджень слугували плани впровадження нової продукції, договори про виконання науково-дослідних робіт, акти про використання нормативно-технічної документації по виробництву нових ЛЗ, Державний реєстр ЛЗ тощо.

Так, встановлено, що комплексна стратегічно побудована робота виробника ЛЗ та аутсорсингової компанії активізувала всі служби щодо оптимізації впровадження нових ЛЗ. Були задіяні стратегічні підходи поетапної розробки та впровадження ряду нових ЛЗ у рамках управління інноваційним портфелем виробничого підприємства, які характеризувались різними маркетинговими та економічними

характеристиками. Так, на прикладі розробки таблеток диклофенаку 0,05 г №30 як препарату першого ряду впровадження встановлено, що комплекс робіт, включаючи державну експертизу, щодо створення нового ЛЗ здійснювалась протягом 27 місяців. Загальні інвестиційні витрати становили 113,26 тис грн. або 28821 дол. США (курс долара згідно НБУ становив 3,9298 грн.). Організація технологічного процесу управління дозволила уже у місяці державної реєстрації цього ЛЗ (24.06.1999 р.) здійснити два промислових випусків загальною кількістю 130 710 уп. (таблиця).

Таблиця

Промислові випуски нового лікарського засобу таблетки диклофенаку 0,05 г №30 фармацевтичним підприємством протягом першого року освоєння

Період випуску продукції згідно актів	Обсяг промислового виробництва, уп.	Обсяг промислового виробництва, грн	Собівартість продукції, грн	Прибуток, грн
№1, червень	50710	131846,00	62586,00	69260,00
№2, червень	80000	208000,00	97760,00	110240,00
№3, серпень	44850	116610,00	55344,00	61266,00
№4, вересень	30110	78286,00	28714,56	49571,44
№ 5, листопад	47930	124618,00	58196,61	66421,39
№ 6, грудень	51990	135174,00	69416,55	65757,45
Всього	305590	794534,00	372017,72	422516,28

Як свідчать наведені дані, з червня по грудень першого року освоєння нового ЛЗ було здійснено шість промислових випусків продукції у кількості 305590 уп. на загальну суму 794534 грн. Собівартість при цьому складала 372017,72 грн, прибуток 422516,28 грн. (рентабельність 113,57%). Лише при використанні 50% прибутку на повернення інвестиційних вкладень така інноваційна діяльність фармацевтичного виробника дозволила провести повний розрахунок із інвесторами, включаючи

дисконтовані інвестиції у часі суми. У цілому за період, що аналізувався, за рахунок активного менеджменту та новітнім маркетинговим технологіям одержано 422516,28 грн прибутку, які були направлені у порядку рефінансування на впровадження інших нових ЛЗ.

Висновки. Проведений аналіз комплексу організаційних робіт та фінансування розробки нового ЛЗ таблеток диклофенаку 0,05 г №30 показав високу результативність та економічну ефективність інноваційної діяльності фармацевтичного підприємства.

Використана література:

1. Малий В. В., Муса Істаніс М. М. Маркетинговий підхід до визначення основних показників економічної ефективності гепатотропного лікарського засобу. Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2018. Т. 4, № 3. С. 58-66.

2. Слободянюк М.М. Теоретичні основи і методичне обґрунтування комплексного аналізу та моделювання доцільності й ефективності розробок нових лікарських засобів / М.М. Слободянюк, О.С. Самборський, Т. Германовські // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2017 – Т 3, № 4. – С. 19 – 31. doi: 10.24959/sphhcj.17.95.

3. Слободянюк М.М. Науково-методичний підхід до прогнозування економічних показників при розробці нових лікарських засобів / М.М. Слободянюк, О.С. Самборський, Т. Германовські // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2017. – № 4 (52). – С. 50 – 58. doi: 10.24959/uekj.17.32.

4. Слободянюк М.М. Теоретичні основи та методика обґрунтування ефективності й інвестиційної привабливості розробок та впровадження лікарських засобів на основі проектного планування та комп'ютерної обробки / М.М. Слободянюк, О.С. Самборський : метод. реком. Український центр наукової медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи МОЗ України. Київ, 2017. – 36 с.